

2893 2. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1873 til 31. Marts 1874. 2894

forskjellig vor Betragtning alligevel er. Jeg kan meget godt forstaa, at de Herrer mere sig derover, men jeg skal sige, hvori Grunden ligger; det er fordi der er saa uendelig faa af de Herrer, maaske neppe en Gnefte — der veed, hvad deres Liv koster. (Modsigelse). Nei, det er vist nok, der er ikke en Gnefte, der rigtig veed, hvad Læringen koster, eller som har beregnet Ræringen og noie udregnet Forholdet derimellem. Er der Noget, der regner ud, hvad hans Husstand koster, hvad den daglige Føde koster, og hvad Børnenes Undervisning koster? Regn det ud, og se, hvad der faas ud! Men denne Regning bliver ikke gjort; Jeg har i alt Fald ikke set den gjøres. Jeg kan altsaa ikke være med til at gaa denne Vej, og jeg kan det saa meget mindre, naar man vil se paa, hvad det er, man har opnaaet derved i Sammenligning med, hvad man kan have skadet derved. Naar man vil se, hvad det betyder, at man har forhøjet Skolepengene til de lærde Skoler, vil man finde, at det er et forsvindende Beløb i Sammenligning med, hvad der i det Hele gaar med til dem. Naar dette særlig skal gjælde for Landbohøjskolen's Bedkommende, saa mener jeg, at man befinder sig i en ikke ringe Vilbfarelse, dersom man tror, at det overveiende Antal eller i alt Fald et stort Antal af dem, der søge denne Skole, ikke ere, hvad man kan kalde virkelig Uformuende. Man maa erindre, at de Fleste af dem paa en eller anden Maade høre hjemme paa Landet, saa at Dpholdest her i Kjøbenhavn ved Landbohøjskolen allerede for dem medfører saa betydelige Udgifter, at vi ikke for at skaffe denne Skole en Indtægt af nogle faa Hundrede Rigsdaler yderligere skulde vanskeliggjøre for dem at besøge Skolen. (Eh. Nielsen: Det gaar ind til Stipendiefonden!) Ja, man kommer til at lade dem, der selv trænge dertil, betale Stipendierne. Jeg skal med det Samme jeg omtaler Landbohøjskolen's Forhold, udtale, at for Seminarieelevernes Bedkommende — saa slipper jeg nemlig for at omtale dem, naar vi komme dertil — (Berg: Det staar under § 21!) ja, det veed jeg nok — finder jeg det endnu urimeligere, i det Størstedelen af dem, der besøge Seminarierne, ere endnu mindre formuende end de her omtalte Elever.

Rosod: Jeg skal dog tillade mig i Modsetning til den ærede Ordfører og det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Kasniussen) at indlægge et godt Ord for de to Vædringsforslag, der ere stillede til § 19 af Medlemmer udenfor Finantsudvalget. Det første af dem, som jeg

nu skal omtale, er en gammel Bekjendt her i Thinget, saa at den Bemærkning, som den ærede Ordfører kom med, at Udvalget ikke havde havt Leilighed til at gjøre sig bekjendt med Forslaget, her ikke gjælder fuldt ud; thi det Forslag laa her for ifjor til foreløbig Behandling. Bistnok har det faaet en lidt anden Redaktion, om jeg saa maa sige, men Kjernen i Forslaget er den samme, som den, der ifjor var i i det Forslag, som den Gang blev taget tilbage paa Grund af, at det ikke fandt den ærede Ministers Understøttelse. Der har altsaa været god Grund for os, der ere Venner af denne Sag, til at haabe, at det ærede Finantsudvalg vilde tage denne Sag under sin naadigste Overtueelse; men nu lader det oveniud til, at Udvalget — eller maaske rettere enkelte Medlemmer — tage det fortrydelig op, naar man søger efter ringe Evne at stille Vædringsforslag, der skulle raade Bod paa Finantsudvalgets ugjorte Gjerning. Dette, haaber jeg, vil staa fast, og jeg havde haabet, at Finantsudvalget særlig i Aar var mødt med et Forslag nogenlunde som dette. Det har imidlertid vist sig vistnok til de ærede Forslagsstilleres og i alt Fald til min Forbauselse, at det slet ikke har været Tilfældet; der er ikke engang Noget at finde i den ellers saa tanke-indholds- og ordrige Betænkning om denne Sag. Hvad er der saa Andet at gjøre end at stille Vædringsforslag derom? (Eh. Nielsen: Men De har jo intet stillet!) Nei, jeg skal vel vogte mig derfor, for at den Grund ikke skal være tilstede: Jeg stemmer imod Forslaget, fordi det er stillet af det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Rosod). Denne Grund har lydt her i Salen, og den vil jeg i alt Fald ikke, at der skal kunne fjøres op med mod Forslaget. Men saa lader jeg en af de Udvalgte, en af dem, som have sundet Naade for den ærede Ordførers og Flerallets Vane, stille Forslaget. Dette overlader jeg helst til dem, der, om de end ikke ere udvalgte, saa dog i alt Fald ere faldede dertil, og jeg vil da efter bedste Evne fremsætte de Grunde, der kunne tale for Vedtagelsen af saadanne Forslag. Jeg har taget mig Sagen alvorlig (Berg: Er det Alvor?) Ja, jeg har ladet mig det være magtpaaliggende, — det ærede Medlem kan spare sine Vittigheder til siden, saa skal jeg magelig staa for dem, — men det har været mig magtpaaliggende at faae dette Forslag igennem, idet jeg har søgt at give de ærede Medlemmer Leilighed til at stemme dels over selve Bevillingen og dels over Anvendelsen af den. Det er nemlig mig, der har forlangt delt Afstemning, idet jeg vel er enig i Forslaget i det